

KOMUNIKAT nr 312

Dotyczy: ogłoszenia naboru wniosków w Działaniu 311 „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” finansowanego z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa poinformowała o możliwości składania od dnia 24 sierpnia 2010 r. wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania 311 „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW 2007-2013)

Warunki i tryb przyznawania pomocy określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 200, poz. 1442 z późn. zm.).

O pomoc z tego działania może ubiegać się **rolnik lub jego domownik** w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, **lub małżonek tego rolnika**, który:

- jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
- jest pełnoletni i nie ukończył 60 roku życia,
- ma miejsce zamieszkania w miejscowości należącej do:
  - gminy wiejskiej, lub
  - gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, lub
  - gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców,
- nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy na podstawie przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.), oraz przepisów Unii Europejskiej wydanych w trybie tego rozporządzenia lub przepisów odrębnych,
- nie wystąpił o przyznanie lub nie przyznano mu renty strukturalnej w ramach PROW 2004-2006 lub PROW 2007-2013,
- jest nieprzerwanie ubezpieczony w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników przez okres co najmniej ostatnich 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia *Wniosku o przyznanie pomocy*,
- nie będzie realizował projektu jako wspólnik spółki cywilnej,

jeżeli za rok poprzedzający rok złożenia Wniosku o przyznanie pomocy, do gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego posiadanego przez tego rolnika, przyznano płatność do gruntów rolnych.

Pomoc może być przyznana na operację (projekt) obejmującą wyłącznie inwestycje związane z podjęciem lub prowadzeniem działalności nierolniczej, jeśli m.in.:

- operacja jest uzasadniona ekonomicznie,
- operacja spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają do niej zastosowanie,
- działalność, której dotyczy operacja, zarejestrowana jest w miejscowości należącej do gminy:
  - wiejskiej, albo
  - miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, albo
  - miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców,
- inwestycje związane z budową, remontem, wyposażeniem, zagospodarowaniem nieruchomości objętych operacją, dotyczą nieruchomości położonych w ww. miejscowościach,
- operacja wiąże się z możliwością zatrudnienia w ramach podjętej albo rozwijanej działalności nierolniczej,

- operacja nie jest finansowana z udziałem innych środków publicznych,
- realizacja operacji nie została rozpoczęta przed dniem w którym został złożony *Wniosek o przyznanie o pomocy* (koszty poniesione po złożeniu wniosku a przed dniem zawarcia *Umowy* ponoszone są na wyłączne ryzyko wnioskodawcy, co oznacza, że w przypadku odmowy przyznania pomocy, tj. nie podpisania *Umowy*, wnioskodawcy nie będzie przysługiwać roszczenie o zwrot poniesionych kosztów).

Pomoc może być udzielana z tytułu podejmowania lub rozwijania działalności w zakresie:

- usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa,
- usług dla ludności,
- sprzedaży hurtowej i detalicznej,
- rzemiosła lub rękodzielnictwa,
- robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych,
- usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem, w tym wynajmowania pokoi w budynku mieszkalnym oraz sprzedaży posiłków domowych lub świadczenia innych usług związanych z pobytem turystów w gospodarstwie rolnym,
- usług transportowych,
- usług komunalnych,
- przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych,
- magazynowania lub przechowywania towarów,
- wytwarzania produktów energetycznych z biomasy,
- rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

Szczegółowy wykaz kategorii działalności gospodarczej w ramach działania *Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej*, wg kodów PKD stanowi załącznik do Rozporządzenia.

Zakres kosztów kwalifikowalnych operacji realizowanej w ramach omawianego działania obejmuje koszty:

- 1) budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją niemieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej oraz koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki;
- 2) nadbudowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją istniejących budynków mieszkalnych wraz z zakupem instalacji technicznej oraz koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki;
- 3) zagospodarowania terenu;
- 4) zakupu maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu;
- 5) zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania służącego wsparciu podejmowanej lub rozwijanej działalności nierolniczej;
- 6) zakupu środków transportu, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób (łącznie z kierowcą), z tym, że w przypadku pojazdów samochodowych, naczep lub przyczep:
  - a) w wysokości nieprzekraczającej trzykrotności pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowalnych operacji – w przypadku działalności nierolniczej w zakresie świadczenia wyłącznie usług transportowych,
  - b) w wysokości nieprzekraczającej równowartości pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowalnych operacji – w przypadku działalności nierolniczej w zakresie świadczenia innych usług niż usługi transportowe;

nie stanowi kosztu kwalifikowanego zakup środków transportu przeznaczonych do towarowego transportu drogowego przez osoby prowadzące działalność gospodarczą w zakresie:

  - Transport drogowy towarów (kod PKD 49.41.Z) – według obowiązującej **Polskiej Klasyfikacji Działalności**;

ograniczenie to nie obejmuje innych elementów kosztów kwalifikowalnych w operacjach realizowanych przez Wnioskodawców prowadzących działalność w ramach ww. kodów PKD;
- 7) rat zapłaconych tytułem wykonania umowy leasingu, nieprzekraczające ceny netto nabycia rzeczy, o których mowa w pkt 4 i 6, jeżeli przeniesienie własności tych rzeczy na beneficjenta nastąpi w okresie realizacji operacji, lecz nie później niż do dnia złożenia *Wniosku o płatność ostateczną*.

Do kosztów, o których mowa w pkt 1-5, zalicza się także koszty transportu do miejsca realizacji operacji materiałów służących realizacji operacji oraz maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu objętych operacją oraz koszty ich montażu.

Do kosztów kwalifikowanych, w wysokości nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowanych, zaliczyć można koszty ogólne związane z przygotowaniem i realizacją operacji, tj.:

- przygotowania dokumentacji technicznej operacji, w szczególności:
  - kosztorysów,
  - projektów architektonicznych lub budowlanych,
  - ocen lub raportów oddziaływania na środowisko,
  - dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej,
  - wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości,
  - projektów technologicznych;
- opłat za patenty lub licencje,
- sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz koszty związane z kierowaniem robotami budowlanymi.

Zakres kosztów kwalifikowalnych nie obejmuje m.in.:

- budowy budynków mieszkalnych,
- zakupu rzeczy używanych,
- zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób (łącznie z kierowcą),
- podatku od towarów i usług (VAT),
- finansowania poprzez leasing zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania służącego wsparciu podejmowanej lub rozwijanej działalności nierolniczej.

Maksymalny poziom pomocy finansowej może wynosić **50%** kosztów kwalifikowalnych. Pomoc przyznaje się i wypłaca do wysokości limitu, który w okresie realizacji Programu wynosi maksymalnie **100 tys. zł** na jednego beneficjenta.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 lutego 2010 r. o zmianie ustawy o uruchomieniu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie wspólnej polityki rolnej (Dz.U. nr 57 z 2010 r., poz. 351), od 10 maja br. w działaniu „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” istnieje możliwość ubiegania się o zaliczkowe finansowanie kosztów kwalifikowanych. Dla beneficjentów, którzy podpiszą Umowę o dofinansowanie i wystąpią o zaliczkę w 2010 r. zaliczka może wynieść nawet połowę wartości dotacji przyznanej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Zaliczka wypłacana beneficjentom w kolejnych latach nie może przekroczyć 20% przyznanej pomocy. **Zabezpieczeniem zaliczki jest gwarancja instytucji finansowej.**

W odniesieniu do pomocy udzielanej w ramach omawianego działania stosowana jest zasada *de minimis* zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r., co oznacza to, iż łączna kwota pomocy publicznej (wraz z wnioskowaną) kwalifikowanej jako *de minimis*, nie może przekroczyć 200 tys. euro a dla podmiotów gospodarczych działających w sektorze transportu drogowego – 100 tys. euro, w okresie kolejnych trzech lat budżetowych. Okres ten należy oceniać w sposób ciągły, tzn. dla każdego przypadku nowej pomocy *de minimis* należy ustalić łączną kwotę pomocy *de minimis* przyznaną w ciągu danego roku budżetowego oraz dwóch poprzedzających go lat budżetowych.

Wniosek o przyznanie pomocy należy wypełnić zgodnie z Instrukcją, zwracając szczególną uwagę na wszystkie wymagane pozycje i załączniki, których niewypełnienie lub niedołączenie do wniosku będzie skutkowało, zgodnie z § 10 ust. 1 ww. rozporządzenia, nieprzyznaniem pomocy.

Wniosek o przyznanie pomocy należy złożyć osobiście albo przez upoważnioną osobę, bezpośrednio w Oddziale Regionalnym ARiMR, właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji. W przypadku Lubuskiego OR wnioski przyjmowane będą w siedzibie Biura Wsparcia Inwestycyjnego OR ARiMR, w Gorzowie Wielkopolskim, ul. Walczaka 106. Z chwilą złożenia wniosku o przyznanie pomocy, OR ARiMR wydaje potwierdzenie jego złożenia zawierające datę i godzinę wpływu.

W jednym roku można złożyć jeden wniosek o przyznanie pomocy, z wyjątkiem sytuacji, w której na uprzednio złożony wniosek nie przyznano pomocy.

Termin składania wniosków o przyznanie pomocy w ramach niniejszego naboru upływa z końcem dnia roboczego następującego po dniu podania do publicznej wiadomości na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl informacji określającej, że zapotrzebowanie na środki finansowe wynikające ze złożonych w 2010 r. wniosków osiągnęło, zgodnie z § 6 ust. 4 ww. rozporządzenia, **co najmniej 120% dostępnych środków w 2010 roku** w danym województwie, określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie podziału środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 48, poz. 388 z późn. zm.), lecz nie później niż w dniu 31 grudnia 2010 r.

Pomoc przysługuje według kolejności złożenia wniosków o przyznanie pomocy.

Informacje na temat działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” udzielane są w Oddziałach Regionalnych ARiMR (adresy znajdują się na stronie www.arimr.gov.pl) oraz pod numerem bezpłatnej infolinii **0 800 38 00 84**. Treść rozporządzenia, dotyczącego przedmiotowego działania, formularz wniosku o przyznanie pomocy oraz formularze niektórych załączników do wniosku wraz z instrukcjami ich wypełniania (wersja PROW_311/10/02) dostępne są na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi www.minrol.gov.pl oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa www.arimr.gov.pl. Na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa www.arimr.gov.pl dostępna jest także aktywna wersja wniosku (interaktywny .pdf). Zaleca się złożenie wraz z papierową wersją wniosku jego aktywnej wersji elektronicznej (interaktywny .pdf) na płycie CD.

Z-CA DYREKTORA
Departamentu Kredytów
Ewa KOLLAT-MOŹDŹEŃ